

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0421U102792

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-06-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Юрій Олександрович

2. Kovalenko Yurii Oleksandrovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 07.00.01

Назва наукової спеціальності: Історія України

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-05-2021

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача: Національний заповідник "Глухів"

Код за ЄДРПОУ: 24003836

Місцезнаходження: вул.Шевченка, 30, м. Глухів, Глухівський р-н., Сумська обл., 41400, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство культури та інформаційної політики України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 79.053.01

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, м. Чернігів, Чернігівський р-н., Чернігівська обл., 14013, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, буд. 53, м. Чернігів, Чернігівський р-н., Чернігівська обл., 14013, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 03.19.21

Тема дисертації:

1. Історична топографія Глухова доби середньовіччя та ранньомодерного часу.
2. Historical topography of Glukhov in the Middle Ages and early modern times.

Реферат:

1. У роботі та основі широкого кола актуалізованих писемних, візуальних та речових джерел та історіографічного доробку схарактеризовано планувально-топографічну структуру Глухова доби середньовіччя та ранньомодерного часу. Визначено вплив природно-географічних факторів на процес формування міської території, що знайшло втілення в місцевих мікротопонімах. Розглянута роль містоутворюючих факторів, до яких належали природне середовище, політичні та економічні чинники. Схарактеризовані головні елементи топографії Глухова давньоруської доби. Висвітлено малодосліджений період історії міста після монголо-татарської навали. Розглянуто заселення Глухова та його округи за доби перебування Чернігово-Сіверщини у складі Речі Посполитої (1618–1648 рр.). Проаналізовано процес

розбудови міських оборонних споруд, адміністративної інфраструктури та житлової забудови. З'ясовано місце Глухова в системі адміністративно-територіального устрою та військової організації Української козацької держави. Схарактеризовано зміни у планувально-топографічній структурі Глухова у зв'язку з набуттям столичного статусу у 1708 р., розбудову мережі будівель державних органів Гетьманщини. Відзначено вплив стихійних лих – масштабних пожеж 1748 і 1784 рр. на подальший розвиток міського середовища. Розглянуто сакральну топографію Глухова другої половини XVII–XVIII ст., розбудову та перебудову культових споруд, визначено місцезнаходження міських некрополів. Ключові слова: Глухів, історична топографія, доба середньовіччя, ранньомодерний час, форштадт, сакральна топографія, некрополь.

2. In the work and on the basis of a wide range of updated written, visual and material sources and historiographic heritage, the planning and topographic structure of the Glukhiv era of the Middle Ages and early modern times is characterized. The influence of natural and geographical factors on the process of urban territory formation, which is embodied in local microtoponyms, is determined. The role of city-forming factors, which included the natural environment, political and economic factors, is considered. The main elements of Glukhov's topography of the old Russian era are described. A little-studied period of the city's history after the Mongol-Tatar invasion is highlighted. The settlement of Glukhiv and its district during the period of stay of Chernihiv-Sivershchyna as part of the Polish-Lithuanian Commonwealth (1618-1648) is considered. The process of development of urban defense structures, administrative infrastructure and residential development is analyzed. Glukhov's place in the system of administrative-territorial structure and military organization of the Ukrainian Cossack state has been clarified. The article describes changes in the planning and topographic structure of Glukhov in connection with the acquisition of the capital's status in 1708, the development of a network of buildings of state bodies of the Hetmanate. The influence of natural disasters – large-scale fires of 1748 and 1784 on the further development of the urban environment – is noted. The sacred topography of Glukhiv in the second half of the XVII–XVIII centuries, the development and reconstruction of religious buildings are considered, and the location of city necropolises is determined. Keywords: Glukhiv, historical topography, Middle Ages, early modern times, Forstadt, sacred topography, necropolis.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коваленко Олександр Борисович

2. Kovalenko Olekxandr Borysovych

Кваліфікація: к.і.н., 07.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дегтярьов Сергій Іванович

2. Dehtiarov Sergii I.

Кваліфікація: д.і.н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондар Олександр Миколайович

2. Bondar Oleksandr M.

Кваліфікація: к. і. н., 07.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Дятлов Володимир Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Дятлов Володимир Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.